

Sygn. akt VIII U 388/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 maja 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Łazowska
Protokolant:	Kamila Niemczyk

po rozpoznaniu w dniu 31 maja 2017 r. w Gliwicach

sprawy S. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołań S. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 16 stycznia 2017 r. i 17 lutego 2017 r. **nr** (...)

oddala odwołania.

(-) SSO Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIII U 388/17

UZASADNIENIE

Nieformalną decyzją z dnia 16 stycznia 2017r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. faktycznie odmówił ubezpieczonemu S. T. przeliczenia emerytury podnosząc, iż do obliczenia świadczenia został przyjęty najkorzystniejszy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru, to jest 140,41%.

Decyzją z dnia 17 lutego 2017r. organ rentowy odmówił ponownego ustalenia wysokości emerytury z uwzględnieniem zarobków z lat 1980 – 1989, gdyż wykraczają one poza dwudziestolecie poprzedzające rok, w którym został zgłoszony wniosek o emeryturę.

W odwołaniach od tych decyzji ubezpieczony domagał się ponownego ustalenia wysokości emerytury na podstawie art.111 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy uwzględnieniu wynagrodzeń z wyżej wymienionych 10 kolejnych lat kalendarzowych, z których wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosi 152,73% podnosząc, iż wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy został złożony w 1994r. i stąd spełnione zostały przesłanki z powołanego przepisu. Ubezpieczony wniósł również o zasądzenie od

organu rentowego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W piśmie procesowym z dnia 8 maja 2017r. ubezpieczony dodał, iż podstawą prawną jego żądania jest także art.2 ustawy z dnia 26 lipca 2011r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w myśl którego kapitał początkowy ustala się ponownie na wniosek osoby uprawnionej.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko. Organ rentowy stwierdził, iż odmówił przeliczenia emerytury ubezpieczonego na podstawie art.111 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż ubezpieczony nie spełnił przesłanek do takiego przeliczenia.

Sąd połączył sprawy do wspólnego rozpoznania.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony S. T. urodzony w dniu (...), w okresie od dnia 10 listopada 1993r. do dnia 29 marca 2008r. był uprawniony do renty z tytułu niezdolności do pracy. Do ustalenia podstawy wymiaru tego świadczenia organ rentowy przyjął dochód, który stanowił podstawę wymiaru składek z 4 lat kalendarzowych, to jest od stycznia 1983r. do grudnia 1986r. na podstawie zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 19 października 1993r. dotyczącego zatrudnienia ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie (...) C. – Zakład (...) w G.. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 166,14%.

W rozpoznaniu wniosku ubezpieczonego z dnia 29 lutego 2008r. organ rentowy decyzją z dnia 27 marca 2008r. przyznał mu od dnia 29 marca 2008r., to jest od osiągnięcia wieku emerytalnego, prawo do emerytury.

Początkowo do ustalenia wysokości tego świadczenia organ rentowy przyjął podstawę wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy i wskaźnik wysokości podstawy wymiaru 166,14%. Kwota bazowa wyniosła 717,16 zł.

Decyzją z dnia 1 października 2008r. organ rentowy przeliczył emeryturę ubezpieczonego od dnia 1 sierpnia 2008r., to jest od miesiąca zgłoszenia wniosku, przyjmując do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia wynagrodzenie, które stanowiło podstawę wymiaru składek z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia, to jest od stycznia 1968r. do grudnia 1989r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 140,41%, a kwota bazowa 2.275,27 zł – obowiązująca na dzień przyznania prawa do emerytury.

W rozpoznaniu wniosku ubezpieczonego z dnia 13 października 2011r. o przeliczenie emerytury na podstawie zarobków z 10 kolejnych lat kalendarzowych 1980 – 1989 i przy uwzględnieniu przepisów obowiązujących od dnia 23 września 2011r. ustawy z dnia 28 lipca 2011r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy nieformalną decyzją z dnia 14 listopada 2011r. stwierdził, iż brak jest podstaw do takiego przeliczenia w szczególności w sytuacji, gdy ubezpieczony nie ma ustalonego kapitału początkowego.

W odpowiedzi na odwołanie ubezpieczonego złożone od tej decyzji organ rentowy dodał, iż ubezpieczony nie spełnia także przesłanek do przeliczenia świadczenia z uwzględnieniem w/w zarobków na podstawie art.111 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Prawomocnym wyrokiem z dnia 22 lutego 2012r. w sprawie o sygn. VIII U 62/12 Sąd Okręgowy w Gliwicach odwołanie ubezpieczonego oddalił.

W dniu 17 października 2016r. ubezpieczony złożył wniosek o przeliczenie emerytury z uwzględnieniem zarobków z kolejnych 10 lat kalendarzowych 1980 – 1989.

W rozpoznaniu tego wniosku organ rentowy wydał nieformalną decyzję z dnia 16 stycznia 2017r. i następnie decyzję z dnia 17 lutego 2017r., opisane na wstępie.

Pobierana przez ubezpieczonego emerytura została mu przyznana w oparciu o art.27 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z ukończeniem wieku emerytalnego 65 lat, a jej wysokość obliczono według zasad określonych w art.53 tejże ustawy, to jest bez uwzględnienia kapitału początkowego.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie dokumentacji akt organu rentowego, jako okoliczności jednoznacznie wynikające z tych dowodów i nie kwestionowane przez strony.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego S. T. nie zasługuje na uwzględnienie.

W rozpoznawanej sprawie okolicznością bezsporną było, iż ubezpieczonemu przysługuje od 2008r. prawo do emerytury, której wysokość została obliczona w oparciu o art.53 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2016, poz. 887 ze zm.), zwanej dalej ustawą.

Przedmiot sporu w niniejszym postępowaniu sprowadzał się do ustalenia, czy ubezpieczonemu przysługuje prawo do przeliczenia tego świadczenia z uwzględnieniem zarobków z 10 kolejnych lat kalendarzowych, to jest od 1980r. do 1989r. w sytuacji, gdy ubezpieczony domagał się takiego przeliczenia na podstawie art.111 ust.1 pkt 2 ustawy.

Zgodnie z art. 111 ust. 1 ustawy, wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego:

- 1) z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia,
- 2) z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176,
- 3) z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty,

- a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Rację ma organ rentowy, iż brak jest podstaw do żądanego przeliczenia emerytury ubezpieczonego na podstawie cytowanego przepisu, bowiem lata 1980 – 1989 wykraczają poza dwudziestolecie poprzedzające rok, w którym ubezpieczony złożył wniosek

o emeryturę (art.111 ust.1 pkt 2 ustawy), gdy dwudziestolecie to obejmuje okres od 1988r. do 2007r.

W odwołaniu ubezpieczony podnosił, że ma prawo do takiego przeliczenia, bo wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy został złożony w 1994r. i stąd spełnione zostały przesłanki z art.111 ust.1 pkt 2 ustawy.

W orzecznictwie ukształtowane jest jednak stanowisko, iż w sytuacji wcześniejszego pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy - przeliczenia emerytury nie można dokonać przy wykorzystaniu kolejnych 10 lat wybranych z 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok zgłoszenia wniosku o rentę lub o jej ponowne ustalenie, jeżeli lata z powyższego przedziału czasowego wykraczają poza dwudziestolecie przypadające bezpośrednio przed złożeniem wniosku o emeryturę lub o ponowne obliczenie jej wysokości – jak to ma miejsce w niniejszej sprawie (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 5 kwietnia 2007r., I UZP 7/06, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 6 grudnia 2005r., III AUa 896/05, Lex nr 189361).

Odnosząc się do możliwości przeliczenia emerytury ubezpieczonego zgodnie z art.2 ustawy z dnia 28 lipca 2011r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. 2011r. Nr 187 poz.111), na co ubezpieczony wskazywał w piśmie procesowym z dnia 8 maja 2017r., to takie przeliczenie nie znajduje również uzasadnienia.

Przepis ten stanowi, iż w sprawach, w których organ rentowy ustalił kapitał początkowy z uwzględnieniem przepisów art.174 ustawy, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy (gdy ustawa ta dokonywała również zmiany art.174), kapitał początkowy ustala się ponownie na wniosek osoby uprawnionej, a jeżeli osoba uprawniona nie wystąpi z takim wnioskiem, przy obliczaniu emerytury na zasadach art.26 ustawy, jeżeli jest to korzystniejsze dla emeryta.

Powołany przepis dotyczy przeliczenia kapitału początkowego, a także emerytur przyznanych na nowych zasadach i wyliczonych na podstawie art.26 ustawy, a więc gdzie podstawę wymiaru takiej emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz zwaloryzowanego kapitału początkowego. Tymczasem ubezpieczony pobiera emeryturę przyznaną w oparciu o art.27 ustawy, której wysokość wyliczona została na dotychczasowych („ starych ”) zasadach, to jest na podstawie art.53 tejże ustawy, czyli bez uwzględniania kapitału początkowego. O braku możliwości takiego przeliczenia organ rentowy informował zresztą ubezpieczonego już wcześniej, bo w nieformalnej decyzji z dnia 14 listopada 2011r., od której ubezpieczony złożył odwołanie i zostało ono przez Sąd Okręgowy w Gliwicach prawomocnie oddalone wyrokiem z dnia 22 lutego 2012r. w sprawie o sygn. VIII U 62/12.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie ubezpieczonego jako bezzasadne.

(-) SSO Grażyna Łazowska